A°. 1857. N°. 268.

WOENSDAG 11 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 11 November.

De beschouwing van de Provinciale Friesche Courant over het leger.

Volgens de korte opgave in ons nommer van gister opgenomen, opgave ook o.a. in het *Handelsblad* van den 10 dezer te lezen, deelt de *Prov. Friesche Courant* eene beschouwing mede over de begrooting van oorlog, volgens welke het leger sedert 1815 ruim 800 millioen aan het land heeft gekost, en doet dat blad naar aanleiding daarvan de vraag, „of die groote som ons iets anders heeft opgeleverd, dan het verlies van het halve koningrijk, een ongeoefend leger, eene ongedisciplineerde schutterij, eene slechte grensverdediging, ledige magazijnen en gebrekkige wapenen?”

Door dergelijke vragen te doen, wordt te kennen gegeven, dat men meent, dat zij bevestigend beantwoord moeten worden, of ten minste de twijfel kenbaar gemaakt, dat die groote som werkelijk niet anders heeft opgeleverd.

Wij gelooven, dat zij, die deze vragen doen, het doel hebben, om de volksgunst te winnen, al moet dit ook zijn ten koste van het leger, dat regt heeft op de achting der natie; want indien de schrijver van die beschouwing zelf die vragen naar waarheid had willen beantwoorden, dan had hij dit voor allen ontkennend kunnen doen.

Het leger is de schuld niet geweest, dat het halve koningrijk is verloren geraakt. Een ieder, die niet geheel vreemd is aan de geschiedenis van die dagen, weet, dat de toenmalige regering, door de bevelen, welke zij gegeven heeft of door het niet geven van goede bevelen en door niet met kracht te handelen, de oorzaak is geweest, dat het leger zich niet in België heeft kunnen handhaven, en dat vele dapperen nutteloos hun leven hebben opgeofferd.

Het is hem tevens bekend, dat het half ontbonden leger de kern is geweest van het leger, dat in 1831 en 1832 de roemrijke daden heeft verrigt, welke in onze geschiedenis weder de eerste bladzijden innemen, waarop de natie, na de schoone dagen der republiek, trotsch mag zijn, — van het leger, dat de noordelijke provinciën heeft bewaard voor de aanvallen van de Belgen. — Ook zijn uit het leger vele duizenden naar Indië gegaan en hebben die rijke gewesten voor ons land behouden en beschermd.

De schutterij moge minder gedisciplineerd wezen, maar zij ook heeft in 1831 getoond, dat men op haar rekenen kan, als het vaderland bedreigd wordt, en o. a. de Friesen, die in 1831 zoo dapper gestreden hebben, en de betrekkingen van hen, die toen den dood op het slagveld hebben gevonden, zullen den redakteur van hunne courant niet dankbaar zijn, dat hij een artikel heeft opgenomen, waarin de vraag wordt gedaan of die braven geheel nutteloos voor het land zijn geweest.

De grensverdediging der noordelijke provinciën was in 1830 slecht, maar is na dien tijd zoo veel verbeterd, dat ook daaraan groote sommen hebben moeten worden besteed; bovendien is na dien tijd de Hollandsche waterlinie voltooid en de kustverdediging verbeterd.

De schrijver van het artikel in de *Fr. Ct.* is nooit in een oorlogsmagazijn geweest, en heeft geene de minste kennis van de wapenen, anders zou hij niet gevraagd hebben, of de eerste ledig, de andere gebrekkig zijn, want dan zou hij het tegenovergestelde hebben *moeten* schrijven, hoe onaangenaam hem dit ook mogt geweest zijn.

Wij laten thans gerust aan elk onpartijdige de beantwoording der vraag over, welken naam hij verdient, die op die wijze in een dagblad schrijft.

De dagbladschrijver, die zijne krachten en kennis besteedt, om het volk voor te lichten, en die niet schroomt de daden der regering, welke naar zijne meening afkeuring verdienen, te bestrijden, verdient de achting en is een nuttig burger; doch hij, die het dagblad misbruikt, om onwaarheden te verkondigen, om bij het onnadenkend gedeelte van het publiek aangenaam te zijn, of met welk egoïstiesch nevendoel soms ook, is een slecht burger, en verdient de minachting van alle weldenkenden. Het is pligt, om dergelijke handelingen zoo veel mogelijk te bestrijden en het onedele daarvan aan te toonen. X.

— **Per telegraaf** wordt ons heden morgen uit Parijs gemeld, dat keizer *Napoleon* in een brief aan den minister van financiën den heer *Magne*, zich met kracht verklaart tegen het invoeren van eenigen empyrieschen maatregel, dien de vreesachtigen voorstellen en zelfs schijnen te verlangen, om de financiële krisis zoo mogelijk eenigzins te kunnen beperken. De toestand van Frankrijks geldmiddelen is beter dan eenige jaren geleden, en men zal daarom tot geenerlei buitengewone maatregelen de toevlugt nemen. Daarentegen zijn, om op den weg van vrijeren handel voort te gaan, de dekreten opgeheven, waarbij het verboden was uit graan likeuren te stoken, of waarbij de uitvoer van graan en groenten was verboden. — De Fransche bank heeft intusschen het diskonto voor 30 dagen op 8, voor 60 dagen op 9, en voor 90 dagen op 10 pCt. gesteld.

Dit berigt is een blijk te meer, hoezeer de financiële aangelegenheden in de eerste plaats de aandacht trekken en verdienen. De verhooging van het diskonto was eene noodzakelijkheid, nadat de Engelsche bank haar diskonto op 10 pCt. had gebragt, ten gevolge der vele uit Amerika ontvangen onbetaalde wissels. Daar de laatste tijdingen uit de Ver. Staten iets gunstiger omtrent de krisis zijn, hoopt men, dat men weldra op het keerpunt in deze zal zijn.

Wat Frankrijk betreft, men weet, dat men daar geforceerden koers van de bankbiljetten en verbod van uitvoer van metaal als noodig begon te noemen. De regering, het blijkt uit bovenstaande depêche, zal niet tot zulke maatregelen overgaan, die trouwens op het verkeer allernadeeligsten invloed zouden uitoefenen. Dit verneemt men intusschen, dat de Keizer zelf van oordeel wordt, dat de weelde te groote uitbreiding heeft erlangd, en dat hij thans persoonlijk er aan arbeidt, vermindering in dit opzigt door eigen voorbeeld als noodzakelijk te doen beschouwen. Te Compiègne moet het hof eenvoudiger leven dan immer te voren. — Men berigt, dat in Weenen en Napels de krisis niet veel wordt gevoeld; trouwens de handel is daar niet zeer uitgebreid, en men kan er de gevolgen der financiële bezwaren dus niet zoo gevoelen; geheel wegblijven zullen ook daar de weeën niet.

Door de financiële bezwaren heeft de jaarlijksche togt van den lord major te Londen niet veel aandacht getrokken. Aan den feestdisch heeft lord *Palmerston* gesproken over Indië, en daarbij zijn gewonen fieren toon niet afgelegd!

In Sardinië begint de hooge geestelijkheid met ijver op de verkiezingen te werken; algemeene cirkulaires gaan van de bisschoppen uit, en worden door alle priesters verspreid; het hoofdorgaan der Ultramontanen, eerst goedkoop aangeboden, wordt thans *om niet* overal gezonden. Men heeft toch het bewustzijn, dat de kiezers den leiband der priesters niet zullen verlangen, en dat de keuzen alzoo goed zullen afloopen.

In België is een liberaal kabinet gevormd; de zitting der kamers is verdaagd, en eene ontbinding schijnt thans onvermijdelijk. De luidruchtige heer *Dumortier* heeft tegen den loop der zaak willen protesteren, maar hem is 't woord niet gegund. Ook daar verwacht men, dat de kiezers zich los zullen maken van den priesterlijken leiband bij politieke aangelegenheden.

Onze Tweede Kamer was gister niet voltallig ter beraadslaging; men mag hopen, dat de leden van lieverlede meer het gewigt hunner roeping zullen toonen te begrijpen, door getrouwere opkomst. — Van de regeringsantwoorden omtrent de begrootingswetten leveren wij hieronder kort verslag. De zaken van de Rijnbrug, van de Maaskwestie, van enkele spoorweglijnen, en ook van enkele punten van Justitie verdienen zeer de aandacht.

— Bij kon. besl. is aan *J. G. S. van Breda*, gewezen hoogleeraar in de wis- en natuurk. fakulteit aan de hoogeschool te Leyden, verleend een pensioen van *f* 2800 's jaars; en — aan *J. E. Kreling*, wed. van *A. van Goudoever*, in leven emeritus hoogleeraar in de fakulteit van bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Utrecht, verleend een pensioen van *f* 1000 's jaars.

— Bij Zr. Ms. besluit is benoemd tot kommissaris van politie te Zutphen, mr. *J. W. van Doorninck*, advokaat aldaar.

— Bij Z. M. besluit van 23 Okt. is aan dr. *J. P. N. Land* te Leiden een subsidie verleend, ten einde eerstdaags op het Britsch Museum te Londen nasporingen onder de daar aanwezige Syrische handschriften te gaan doen. De uittreksels en afschriften, die daarbij vervaardigd zullen worden, zijn bestemd voor de bibliotheek der Leydsche hoogeschool, om later door dezelfde hand in het licht te worden gegeven. De bedoelde handschriften zijn voor de geschiedenis, vooral der kerk en der letteren, van het hoogste gewigt, en de Londensche verzameling wordt in dit gedeelte door geene andere in getal, en in belangrijkheid alleen door die te Rome en Parijs, eenigzins geëvenaard. *Leid. Ct.*

---

§— Bij de hervatting van de werkzaamheden der Tweede Kamer zijn van regeringswege de antwoorden ingebragt op de bedenkingen, die op de staatsbegrootingen zijn gemaakt, en wel op de hoofdstukken II, III, IV, VI, VII, VIII, IX *a* en *b*, en X. We hopen achtereenvolgens korte mededeeling te doen van den inhoud dezer stukken.

Hoofdstuk II (*hooge kollegiën*) wordt opgemerkt, dat het staatwerk der landsdrukkerij niet altijd zoo geheel juist kan wezen, omdat er steeds de grootsten spoed met de bearbeiding moet gemaakt worden. — In zake den Raad van Staten is een nieuw ontwerp van wet ingediend; het verplaatsen van dien Raad, om aan de Tweede Kamer meer ruimte te geven, kan eerst geschieden als de noodige verbouwingen hebben plaats gehad. — De te hooge bezoldiging der ambtenaren van de Rekenkamer weêrspreekt de Reg., terwijl zij erkent, dat de terugzending van verleende orden steeds zeer traag bij overlijden geschiedt, hoezeer daar ook op worde aangedrongen.

Bij hoofdstuk III (*buitenland*) zegt de Reg., dat, wat de Rijnbrug te Keulen betreft, die zaak afhangt van al de oeverstaten; de pijlers van de brug zijn reeds ter volle hoogte opgemetseld; daar voor de vaart eene ruimte van 100 el is overgelaten, kan dit geen bezwaar opleveren; alleen zullen staande masten de brug niet of slechts moeijelijk kunnen passeren. Het strijken van masten is bij de proeve niet geschikt voorgekomen, maar daarentegen kan men door de schoorsteenen der booten te strijken in het ongerief ten deele voorzien. Nederland heeft altijd ingevolge de Mainzer konventie van 1831 aangedrongen op een doorlaat; maar de overige oeverstaten hebben hunne eischen in deze van lieverlede laten varen, vooral omdat meerdere bruggen, ook te Weissenau, Coblenz en Straatsburg in plan zijn, omdat men nog niet twijfelt, of het zal ook gelukken de masten gereedelijk te kunnen doen strijken, en omdat Pruissen schadevergoeding beloofd heeft voor de op de schepen te maken inrigtingen tot het strijken van masten en schoorsteenen; terwijl meer en meer wordt ingezien, dat op den duur het belang der spoorwegen zoo overwegend wordt, dat aan den brugbouw ten hunnen behoeve wel zal moeten toegegeven worden, met inhet-oog-houding evenwel, zooveel immer mogelijk, der belangen van de scheepvaart. Daar de brug van af den bodem 50, 61 + AP. zal komen; gemiddeld heeft men voor stoombooten noodig 49,82 el + AP. zoodat de brug 79 duim hooger wordt aangelegd, dan voor de booten noodig schijnt.

Voor eene spoorwegaansluiting tusschen Nijmegen en Crefeld en tusschen Venlo en Viersen zijn door Nederland en Pruissen van weêrszijden kommissarissen benoemd. Die kommissarissen zijn daarover onderling in briefwisseling getreden en de zaak is zoo verre gevorderd, dat reeds een der Pruissische kommissarissen te 's Gravenhage geweest is, terwijl zijn ambtgenoot verwacht werd om de laatste hand aan de onderhandeling te helpen leggen, toen de Pruissische regering het geraden oordeelde de afdoening nog eenigen tijd te verdagen.

Voor de spoorwegaansluiting met Pruissen en Hanover zijn insgelijks door de drie betrokkene regeringen kommissarissen aangewezen. De onderhandelingen zijn echter nog niet aangevangen. Intusschen is voor den aanleg van een spoorweg van Zevenaar, over of langs Borkulo en Enschedé, naar de Hano-

versche grenzen in de rigting van Rheine, koncessie verleend. Het daarbij voorgeschreven waarborgkapitaal van ƒ 300,000 is gestort, en ten volkomen genoegen van de regering is, mede ingevolge de voorwaarden der koncessie, het bewijs geleverd, dat het daarbij bepaalde gedeelte van het maatschappelijk kapitaal voorhanden is. De koncessie is alzoo definitief geworden.

De rigting van den spoorweg, waarvan de bepaling tusschen de hiervoor genoemde hoofdplaatsen aan de regering verblijft, na voorafgaand overleg met den koncessionaris, is nog niet vastgesteld. Van Enschedee af tot de grenzen is die afhankelijk van het punt van aansluiting op de grenzen. Voor het overige deel van den weg, van Zevenaar af tot Enschedee toe, zijn de plans, bevattende de voorstellen en de aanwijzing aan de rigting van dien weg te geven, bij het departement van Binnenlandsche Zaken ontvangen, en worden die plans onderzocht.

In zake de zaak der Maas- en Zuid-Willemsvaart worden eerst thans mededeelingen gedaan, omdat de minister vroeger de kwestie nog niet persoonlijk had onderzocht; buitendien scheen het niet geraden bij de onderhandelingen die reeds uitvoerig te bespreken. Die onderhandelingen loopen nog; intusschen erkent de regering, dat veel water door België ten ongerief van onze vaart en bevochtiging wordt afgetapt; wij doen wel 't zelfde, maar op kleinere schaal, terwijl de Belgen het water naar de Schelde terugvoeren en wij het aan de Maas teruggeven. Dit benadeelt zeker de vaart op de Maas, maar men mag niet vergeten, dat juist de Zuid-Willemsvaart is daargesteld, omdat de Maas steeds bezwaren voor de vaart opleverde. Ook die Zuid-Willemsvaart wordt thans bemoeijelijkt, maar het meest te Maastricht zelf, waar de doortogt naauw en het jaagpad afgebroken is. Nu is het waar, dat de Belgen het kanaal in de Kempen voor de scheepvaart gaan gebruiken; dat was bekend, maar kan evenmin verwonderen, als wanneer wij langs Eindhoven over Tilburg een nieuw kanaal naar de Biesbosch trokken. Alleen zou daar ook geen Maaswater meer genoeg voorhanden zijn, en is 't zeker te bejammeren, dat op deze wijs de een alles uit de Maas zou putten, terwijl voor den ander niets zou overblijven; maar de aanleg van nieuwe handelswegen op eigen grond schijnt moeijelijk betwistbaar. — Kan overigens het goede regt van Nederland de doorlating te Maastricht van slechts zoo veel water als voor de Zuid-Willemsvaart in haren normalen toestand benoodigd is wettigen, eene andere vraag blijft het, of zoodanig feitelijk middel jegens een naburigen en bevrienden Staat aan te prijzen is hangende de onderhandelingen, waarin België, tot leedwezen der Regering wel is waar, lang niet voortvarend is, maar die toch op eene billijke regeling van het waterverbruik moeten uitloopen. Want men mag vertrouwen, dat Belgie voor rede en billijkheid vatbaar zal zijn, en het zou onbestaanbaar wezen, dat, daargelaten elke kwestie van regt omtrent het aanleggen van werken, de eene Staat zoo veel water van gemeenschappelijke rivieren of kanalen zou verbruiken, dat het misbruiken zou zijn jegens den anderen, of dat, indien de andere Staat ook werken mogt willen ondernemen van gelijken omvang, hij in de onmogelijkheid zou zijn dit te doen, omdat zijn nabuur, die geen meerdere regten heeft, hem toevallig vóór is geweest.

De Regering zou aan hare roeping niet voldoen, indien zij bij de aanhangige onderhandelingen de eer en de regten van Nederland konde voorbijzien. Intusschen wenscht zij, terwijl die onderhandelingen worden voortgezet, daarop niet vooruit te loopen, door hier in verdere beschouwingen omtrent het zeer belangrijk onderwerp te treden. Mogt evenwel de Vergadering nadere inlichtingen willen vragen, zou het verkieslijk te achten zijn dat in komitee-gen. te doen.

De zaak omtrent Timor zal met Portugal, hoopt men, weldra geregeld zijn. Het handels- en scheepvaartverdrag tusschen Nederland en België is den 27. Oktober te Brussel geteekend.

Het sluiten eener afzonderlijke overeenkomst met België tot waarborg van den letterkundigen eigendom blijft het onderwerp van bepaalde overwegingen, waarmede men zoo verre gevorderd is, dat onze gezant te Brussel in staat is gesteld eene koncept-overeenkomst aan het Belgiesch bestuur voor te slaan, waaromtrent de Nederl. boekhandel vooraf geraadpleegd is.

In het rapport aan den Koning, geplaatst in de *Staats-courant* van 5 Junij jl., zijn de middelen omschreven door welke de Regering verder zal trachten het Japansche goevernement te doen voortgaan op den weg van hervorming en vrije handelstoelating. Eene ampele nota in den geest van dat rapport was, niet lang tevorens, aan onze missiën te Parijs, te Londen, te Petersburg en te Washington gezonden, om door hen te worden medegedeeld aan de regeringen bij welke zij geakkrediteerd zijn, met het oogmerk om deze de onbaatzuchtige wijze aan te toonen, waarop wij in de laatste jaren onafgebroken, [illegible] belang van andere natiën, getracht hebben [illegible] an zijn stelsel van afzondering een einde te doen [illegible] ken. Die mededeeling is niet zonder [illegible] ed.

De Kokos-eilanden zijn op den aanzienlijken afstand van 200 uren ten zuidwesten van Java gelegen. Achter die eilanden bevinden zich geene Nederlandsche bezittingen voor de gemeenschap waarmede zij van eenig belang zouden kunnen zijn. Uit kommercieel, politisch of strategisch oogpunt zijn, ook volgens de inlichtingen door den Minister van Kolonien in de zitting van 28 September jl. gegeven, die eilanden voor ons van geen waarde. Er bestond dus geen aanleiding voor Nederland om die eilanden in bezit te nemen, gevolgelijk ook geen regt. Immers volgens de beginselen van het volkenregt is het zich toeëigenen van zoodanige aan niemand toebehoorende eilanden alleen dan te regtvaardigen, wanneer bij den in-bezit-nemer daarvoor eene wezenlijke behoefte bestaat of daaruit een werkelijk nut voortvloeit. Er is blijkens het antwoord van den Goeverneur-Generaal aan de weeskamer te Batavia, in opgemelde zitting breeder vermeld, geen feit bekend, noch van in-bezit-neming, noch van werkelijke vestiging, waardoor de Kokos-eilanden een deel zouden kunnen geacht worden uit te maken van het Koningrijk der Nederlanden buiten Europa.

Op de vraag, nopens deze aangelegenheid door enkele leden gedaan, moet dus geantwoord worden, dat de Regering de in-bezit-neming der Kokos-eilanden door of van wege de Britsche regering beschouwt als eene zaak waardoor geen inbreuk gemaakt wordt op het eigendomsregt van Nederland in Oost-Indië, en dat zij niet voornemens is daartegen op te komen.

Het kan niet worden toegestemd dat het verschil van ƒ 1000 tusschen de som voor 1857 toegestaan en die welke thans gebragt is voor de kosten der gezantschappen, het gevolg zoude zijn van eene nieuwe aanstelling. Het wordt veroorzaakt door de billijke verhooging der jaarwedde van den minister-resident te Lissabon. Indien aan de Nederlandsche Regering immer eene beschuldiging mogt ten laste gelegd worden ten opzigte der buitenlandsche zendingen, dan zal het niet kunnen zijn ter zake van overbodige weelde daarin, maar integendeel zoowel wegens eene te ver gedreven eenvoudigheid, weinig overeenkomende met den rang dien Nederland toekomt onder de volken, als uit hoofde eener te karige bezoldiging der diplomatieke ambtenaren, misschien zoo gering als die door eenigen anderen Staat verleend wordt.

Eene vereenvoudiging der missiën bij kleinere Staten, door het akkrediteren van denzelfden diplomaat bij twee of meerdere hoven, is meermalen beproefd, doch de ondervinding heeft geleerd, dat uit die wijze van vertegenwoordigen bezwaren en nadeelen kunnen ontstaan, en dat zij alzoo somtijds de minst verkieselijke is, terwijl de schatkist er niet door gebaat wordt.

Op hoofdst. IV (*Justitie*) wordt bepaaldelijk teruggekomen op de kwestie der vermeerdering van enkele traktementen; de Reg. verklaart, dat zij overtuigd blijft van de noodzakelijkheid en billijkheid dier aanvrage, terwijl een meer algemeene maatregel groote bezwaren heeft. — Het aanvullen der openvallende regterlijke betrekkingen geschiedt slechts in zooverre dit voor de dienst noodig is. — De reg. voorziet in de behoefte van notarissen, daar waar die bestaat; mogt haar de noodzakelijkheid daartoe blijken, dan zal zij ook gaarne het aantal notarissen vermeerderen, om het notarisambt, gelijk de advokaten, geheel vrij te laten, daarmede kan de regering zich niet vereenigen.

Ook de regering wenscht niets liever dan dat de waarneming van het openbaar ministerie bij de kantongeregten nader geregeld worde.

In de aanhangige wetsvoordragt op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie komen daartoe de noodige voorstellen voor, zoodat eene aanbeveling dienaangaande voor de regering minder noodzakelijk schijnt.

De regering kan niet inzien, dat de regeling der rijkspolitie (en allerminst de organisatie der rijksveldwacht) slechts bij de wet zoude kunnen plaats hebben. Deze tak van beheer behoort toch bij uitnemendheid tot de uitvoerende magt, welke grondwettig bij den Koning berust.

Om ten platte lande de veiligheid van personen en goederen te verzekeren acht de regering eene uitbreiding van het politie-personeel noodig, en het vooral beter in te rigten. Voor de in werking brenging der nieuwe organisatie roept de Reg. de medewerking der kamer in.

Naar de resultaten van het gedane onderzoek komt het de regering in zake het gevangenis-wezen nu reeds voor, dat bij de nieuwe strafwetgeving de volgende punten meer voornamelijk zullen in aanmerking komen; als:

1. dat een langere duur van eenzame opsluiting of liever van *onderlinge afzondering* der gevangenen, dan het laatstelijk bij de wet van den 29. Junij 1854 bepaalde maximum van *één jaar*, en wel bij voorbeeld van *drie jaren*, worde vastgesteld, 2. dat de onderlinge afzondering der gevangenen tot den nader te bepalen duur, behoudens de vereischte uitzonderingen, als *algemeene regel* worde aangenomen. 3. dat, bij wijziging van den tegenwoordigen maatstaf van toerekening, de straf van onderlinge afzondering ook vóór *langer* dan *de helft* van den tijd zal kunnen worden opgelegd, waarvoor de gewone gevangenisstraf zou zijn uitgesproken. Die nadere maatstaf, of de verhouding der gemeenschappelijke opsluiting tot de afzonderlijke, zal daarbij kunnen worden gesteld, als b. v. *twee* tot *drie* jaren. 4. dat bij voortduring gevangenis- of tuchthuisstraf voor *langeren duur* dan bijv. vijf jaren zal kunnen worden opgelegd, om door gemeenschappelijke opsluiting, met de noodige klassifikatie en zooveel mogelijk, met afzondering bij nacht, te worden ondergaan; 5. dat daartoe de noodige afscheiding van slaapplaatsen of zoogenaamde *alkoves* (althans zooveel mogelijk) in de strafgevangenissen worde aangebragt; 6. dat ook een genoegzaam aantal cellen bij deze gestichten worde aangetroffen tot afzonderlijke opsluiting van hen, die in de werkzalen gevaarlijk mogten zijn, of die zelven de afzondering mogten verlangen, of voor wie die door regenten beter wordt geacht; 7. dat de huizen van verzekering, van arrest en van bewaring, tot vermijding der transporten, zoodanig worden ingerigt, dat daarin het noodig getal cellen tot onderlinge afzondering der gevangenen, mitsgaders enkele grootere vertrekken tot gemeenschappelijke opsluiting der gevangenen, waarop de straf van afzondering geoordeeld zal worden niet te kunnen worden toegepast, aanwezig zijn; 8. dat omtrent de opsluiting der jeugdige veroordeelden, der zeer ouden en der veroordeelde militairen, bijzondere bepalingen worden gemaakt.

Wat echter betreft de invoering der straf van *deportatie* op de wenschelijkheid waarvan sommige leden de aandacht hebben gevestigd, merkt de Reg. op, dat, in verband met de gewigtige bedenkingen en bezwaren, welke bij vroegere gelegenheden wegens de groote kostbaarheid van deze straf zijn in het midden gebragt, aan de invoering of toepassing van die straf thans te minder schijnt te kunnen worden gedacht.

De beide budgetten van Eeredienst VI en VII geven geene bijzondere belangrijke punten, alleen wordt het behoud van beiden afzonderlijk in 't belang van kerk en staat verdedigd.

Het cijfer voor Hoofdstuk X (Oorlog) uitgetrokken, wordt gehandhaafd op grond van de behoeften aan personeel en materieel, oefening in wapenhandel; kampementen, manoeuvres enz. Wij komen daarop nader terug.

:— De heer *Wiardi Beckman*, minister voor de zaken der Herv. en andere eerediensten, heeft eergister de zittingen van de algemeene synode gesloten.

— In de laatst gehouden zitting van den gemeenteraad van Arnhem is in behandeling gebragt eene missive van de door den Koning ingestelde kommissie tot het ontwerpen van een plan voor het koloniaal militair invaliedenhuis. In dit stuk werd door die kommissie aan het gemeente-bestuur te kennen gegeven, dat Arnhem eene der plaatsen was, die bij haar voor de oprigting van het invaliedenhuis waren in aanmerking gekomen, en voorts gevraagd, of die gemeente geneigd zou zijn voor de oprigting van zoodanig gebouw een goed gelegen en geschikt stuk gronds van minstens een bunder kosteloos af te staan. Hoewel de gemeente niet in het bezit van zoodanig stuk gronds bleek te zijn, doch vrij algemeen in de vestiging van het invaliedenhuis aldaar een zoo groot belang voor de gemeente werd gezien, aarzelde men niet een stuk gronds voor hare rekening aan te koopen en der kommissie aan te bieden. De raad bepaalde zich tot een gedeelte van een aan den Roozendaalschen weg gelegen bouwland, toebehoorende aan het burgerweeshuis, en besloot dezen grond, zoo die voor hoogstens ƒ 10,000 in koop te verkrijgen was, aan de kommissie voor de oprigting van het invaliedenhuis aan te wijzen, met aanbod om dien daarvoor kosteloos af te staan.

:— Ingevolge art. 31 der gemeentw-wet, onderzoekt de raad de geloofsbrieven van de nieuw inkomende leden; beslist de geschillen, welke aangaande die geloofsbrieven of de verkiezing zelve oprijzen, en geeft van elke door hem genomene beslissing terstond kennis aan Gedep. Staten; enz. Een aantal gemeente-besturen geeft hiervan kennis met overlegging van een afschrift van het daartoe betrekkelijke raadsbesluit; andere besturen daarentegen doen eenvoudig mededeeling bij missive, dat de benoemde leden door den raad, na onderzoek der door hen overgelegde stukken, zijn toegelaten. Thans heeft de Komm. des Konings in de provincie Z.-Holland de Burg. en Weth. der verschillende gemeenten uitgenoodigd, om voortaan of een afschrift van de deliberatiën van den raad, waarbij tot al of niet toelating van raadsleden is besloten, in te zenden; of, indien de kennisgeving bij missive geschiedt, alsdan daarin uitdrukkelijk te vermelden, of zich omtrent de toelating al of niet eenige bedenking of verschil van gevoelen heeft voorgedaan, en zoo ja, welke beslissing daaromtrent is genomen, en de daarvoor door de meerderheid aangevoerde gronden.

— Het al of niet aannemen van de St. Helena-medaille heeft ook hier te Lande, even als in België en andere Staten, tot wrijving van denkbeelden aanleiding gegeven. Vele daartoe geregtigden, die, na de Fransche krijgsdienst verlaten te hebben, aan den roemrijken veldslag hebben deel genomen, zijn tot het besluit gekomen, zich tot Z. M. den Koning te wenden, en, met opgave van redenen, waarom zij de St. Helena-medaille niet zullen aanvragen en aannemen, Z. M. eerbiedig te verzoeken, aan de weinige overgebleven strijders van dien voor Nederland zoo gedenkwaardigen dag, een blijvend onderscheidingsteeken te willen schenken, even als dit is verleend aan allen, die aan den tiendaagschen veldtogt en aan de verdediging der citadel van Antwerpen een werkdadig deel hebben genomen. *N. H. en Eff. Bl.*

— Als een teeken, dat de grond in de Haarlemmermeer begint te krimpen, wordt vermeld, dat men telkens fondamenten van oude gebouwen en andere voorwerpen met de ploegschaar begint te raken; onlangs vond men een zwaard van een schip, later een [illegible]; in een ouden muur, midden in het bouwland, delfde men op, vier tinnen lepels van vreemd maaksel, en eene kan van minder bekenden vorm; ook een klopper van een huis en een naaldenkoker of breikoker; vroeger vond men op een stuk land een scheepje met potten, waarin 38 tullebandsvormpjes [illegible], benevens een zoutvat van eigenaardig maaksel met 4 duiven er op. (*Landb. Ct.*)

— Uit Nijmegen wordt aan de *Arnh. Ct.* geschreven: Den 9 Nov. is alhier gearriveerd het detachement dragonders, bestaande uit 1 wachtmeester en 25 manschappen onder kommandement van een luitenant, bestemd, om even als vorige jaren, aan de officieren der onbereden wapens in deze stad in garnizoen, gelegenheid te geven tot onderrigt in het paardrijden.

— Door den lagen waterstand zijn verscheidene stadspompen uitgeput en er nog slechts enkele, welke [illegible] water geven; een groot ongerief, hetwelk men zich niet kan herinneren, ooit vroeger beleefd te hebben.

De verzakking aan de Waalzijde is op dezelfde plaats steeds toenemende.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft gister uitspraak gedaan op het beroep in kassatie van den prokureur-generaal bij het hof in Noord-Brabant, tegen een arrest in zake *H. Haardt* c. s. Bij dat arrest waren de gerekwireerden ontslagen van alle regtsvervolging ter zake van het misdrijf van opligting. De Raad heeft echter in de als bewezen aangenomen daadzaken, namelijk dat de 1e gerekw. bij eene vrouw lijnwaad te koop heeft aangeboden, onder voorgeven, dat het linnen was; dat de 2e gerekw. zoogenaamd linnen heeft aanbevolen, wetende dat het die hoedanigheid niet bezat, enz., — gezien het misdrijf van bedriegelijke opligting en mitsdien de gerekw. veroordeeld, ieder tot eene gevangenisstraf voor den tijd van een jaar en eene geldboete van *f* 25.

In dezelfde zitting van den Raad is uitspraak gedaan op het beroep van *Jan Droog*, bij arrest van het hof in Noord-Holland, ter zake van moedwillige brandstichting in een gebouw zonder gevaar van menschenlevens, veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 15 jaren. De Raad heeft het beroep verworpen en den rekw. in de kosten veroordeeld.

— Uit het N. diep schrijft men ons dd. 10 Nov.: De luit. t/z. 1. kl. *Taalmin Kip*, tot dusverre adjudt. van den afgetreden direkteur en kommt. der Marine *W. Jolly*, is benoemd tot 1. officier a/b. van Z. M. stoomschip Ardjoeno.

— Voor de dienst van 's Goevernements schoeners en kruisbooten in Nederl. Indië zijn benoodigd twee eerste machinisten, die zich minstens voor den tijd van zes achtereenvolgende jaren schriftelijk aan die dienst zullen moeten verbinden, en aan wier uitzending verbonden is: *a.* een voorloopig traktement van *f* 150 's maands, ingaande met den dag van inscheping in eene Nederlandsche zeehaven voor de reis naar Batavia; *b.* een voorschot van vier en eene gratifikatie van twee maanden van dat voorloopig traktement, tot voorziening in de kosten van uitrusting, als anderzins; *c.* vrije overtogt naar Indië, als goevernements-passagier 2e klasse, onder genot der gewone scheepsvoeding, en *d.* bij plaatsing, na aankomst in Indië, een aktiviteits-traktement van *f* 200 's maands, met eene periodieke verhooging van *f* 20 's maands, telken twee jaren, totdat een maximum van *f* 300 's maands zal zijn bereikt. Gegadigden kunnen zich ten spoedigste, bij op zegel geschreven rekwesten, aan te melden bij het departem. van koloniën.

— Ten derde male binnen vier weken zoude de persoon van *Jan Jans Huberts* den 9, voor het prov. geregtshof van Friesland, onder voorzitting van jhr. mr. *H. M. Speelman Wolma*, worden teregtgesteld, en wel thans wegens niet minder dan acht diefstallen, allen met verzwarende omstandigheden. Wegens de afwezigheid van *één* getuige is de zaak uitgesteld.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 10 *Nov.* 0.34 El; + AP. 7.29. Gev. 2 d.
Keulen, 9 " 3 v. 6 d. (3 v. $7^1/_2$ d. Rijnl.) Gev. 1 duim. Rijnl.

De Rijnhoogte te Keulen den 10. Nov. 3 voet 6 duim of 3 voet $7^1/_2$ duim Rijnlands.

Texel 9 Nov. Vertrokken Anna, kapt. *Schill*, naar Suriname.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van gister zijn een half uur na den vastgestelden tijd, niet meer dan 32 leden bevonden aanwezig te zijn. — De afwezige leden waren de heeren *ten Cate*, *Reinders*, *Zijlker*, *Westerhoff*, *v. d. Veen*, *v. Heiden*, *Vegelin*, *Wijbenga*, *Hugenholtz*, *v. Zuylen*, *Sloet*, *v. Hoëvell*, baron *Schimmelpenninck*, *v. Lynden*, *v. Nispen*, *Dommer*, *v. Asch v. Wijk*, *v. Reede*, *v. Foreest*, *Godefroi*, *v. Amerongen*, *Hoekwater*, *v. d. Poel*, *Storm*, *Jespers*, *Reens*, *Meylink*, *Bots*, *de Limpens*, *v. Wintershoven*, *de Lom*, *Strens*, *Hengst*, *Luyben*, *de Poorter* en *de Kempenaer*.

Onder de ingekomen ontwerpen en stukken, is ook genoemd eene missive van den tijdelijken voorzitter van den raad der ministers, mededeeling inhoudende van het gevoelen der regering, betreffende eene wijziging van art. 132 van het reglement van orde der Kamer.

Onder de ingekomen adressen worden genoemd een adres van den gemeenteraad van Amsterdam, ter ondersteuning van de voorstellen der regering, strekkende, om aan de financiën der gemeenten te gemoet te komen, en vijf adressen, ter ondersteuning van de voorstellen, betreffende den aanleg van spoorwegen.

Tot rapporteurs voor de voordragten, betreffende de spoorwegen zijn benoemd de heeren *v. Bosse*, *Delprat*, *Heemskerk*, *Poortman* en *de Kempenaar*; — en voor de voordragten betreffende de emancipatie der slaven, de heeren *Bosscha*, *Wintgens*, *ten Kate*, *v. Lijnden* en *Gevers*.

Reeds zijn van regeringswege de antwoorden ingekomen op de medegedeelde bedenkingen, betreffende de meeste hoofdstukken der staatsbegrooting van 1858.

SPANJE.

MADRID, 4 November.

De burgerlijke goeverneur heeft gisteren nieuwe verbeterde kiezerslijsten doen aanplakken, waarop men met genoegen gezien heeft, dat aan de reklames der kiezers regt was wedervaren. In een der kieskollegiën heeft men 123 namen van kiezers moeten doorhalen, die vóór den heer *Nocedal* zouden gestemd hebben; geen hunner was kiesgeregtigd. In verscheidene kieskollegiën der hoofdstad hebben de progressisten de meerderheid

MADRID, 7 November.

Bij een koninklijk besluit wordt het ministerie van Binnenl. Zaken op eene nieuwe wijze georganiseerd.

Er wordt een ontwerp van wet op de mijnen verwacht.

De granen zijn belangrijk in prijs gedaald.

De jonge Koning van Portugal blijft bij de heerschende ziekte te Lissabon eenen moed aan den dag leggen, die menig ambtenaar beschaamt, en heeft nu aan de Junta, die voor de ondersteuning der arme zieken benoemd is, uit zijn eigen vermogen een millioen realen (250,000 frs.) gezonden.

ITALIE.

TURIJN, 6 November.

De bisschoppen zijn druk in de weêr met de verkiezingen en hebben o. a. eene cirkulaire verspreid, waarin zij de geloovigen op het hart drukken toch vooral slechts goede afgevaardigden, den vrienden van Rome van het ultramontanisme, in de Kamer te zenden. Het geldt, zeggen zij, een strijd tusschen de Katholieke godsdienst en de ketters — waaronder zij natuurlijk den koning, de regering en de leden der oude Kamer verstaan, en alle goede Katholieken moeten dus slechts vrienden van het geloof verkiezen. — De regering heeft besloten hen, bedaard hun gang te laten gaan, als wanneer zij gewis hunne zaak bederven door het misbruik, dat zij van hunne vrijheid zullen maken.

Uit Rome verneemt men dat de heer *de Grammont* er was aangekomen en men zeer ongeduldig was te zien, welke houding hij met het oog op de verlangde hervormingen zou aannemen.

De tijdingen uit Lombardije en Venitië zijn zeer ongunstig. Eerst door overstroomingen geteisterd, ondervindt men daar nu de werking van eene finantiële krisis; verscheidene huizen zijn gefailleerd, fabrieken zijn gesloten en duizende arbeiders broodeloos.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 8 November.

Onze gezant te Londen, graaf *Apponij*, is heden naar Engeland vertrokken. Vóór zijn vertrek heeft men vernomen, dat hij 2000 dukaten aan het fonds ter ondersteuning der slagtoffers van den Indieschen opstand heeft geschonken.

Het is daadzakelijk waar, — zegt de *Oest. Zeit.* — dat te Weenen het geld overvloediger is dan te Londen, Parijs, te Amsterdam, Berlijn en te Frankfort. Ons land heeft door de overzeesche krisis niet geleden, zooals de westelijke staten van Europa gedaan hebben. De handel heeft zich in Oostenrijk ook niet gemengd in wissel-kredieten, en zich in geene nieuwe krediet-inrigtingen gewikkeld, gelijk in andere landen het geval is geweest.

— 10 *Nov.* Met. 5 pCt. $80^7/_8$; Nat. $81^7/_8$; Bank. 963; Credit Anst. $195^3/_4$; Noord-Bahn akt. 170; O.-Fr. Spoorw. akt. $273^1/_2$; Saltzb. Sp. akt. 100; Lomb. Ven. 91; W. op Lond. 10.21; Zilv. $7^1/_4$; G. $9^1/_2$.

ENGELAND.

LONDEN, Dingsdag 10 November.

Gisteren avond heeft lord *Palmerston*, op het banket van den lord-mayor, den moed en het beleid van lord *Canning*, goeverneur-generaal van Indië, geprezen, en gezegd, dat hij het vertrouwen van het goevernement en van de natie verdiende.

Lord *Palmerston* zeide verder, dat, ofschoon men een aantal troepen naar Indië gezonden had, het getal militairen in Engeland nog even groot was, als vóór het uitbreken van den opstand. Geene vreemde natie zou zich daarom, in het denkbeeld van Engelands militaire zwakte, eenen aanmatigenden toon jegens Engeland durven veroorloven. Op Indië terug komende, zeide de eerste minister, dat lord *Canning* en Sir *Colin Campbell* in de beste verstandhouding leefden. Eene strenge bestraffing der Cipaijers achtte hij ten slotte noodzakelijk.

De Wester-Bank van Schotland, die een honderdtal kleine banken in het Vereenigd koningrijk heeft, met een kapitaal van 5 à $6^1/_2$ millioen pond st., heeft hare betalingen gestaakt. De Rente bleef te Londen desniettegenstaande levendig. De 3 pCt. gec., die met $88^3/_4$ werden geopend, rezen spoedig tot 89.

Volgens de *Globe* is generaal *Lawrence* bevorderd tot grootkruis van de Bath-orde.

— 10 *Nov.* Gec. $89^3/_4$; Sp. $1^1/_4$ pCt. 25; Rusl. 5 pCt. 105; $4^1/_2$ pCt. $95^1/_2$; Holl. 4 pCt. 97; $2^1/_2$ pCt. $63^1/_2$; Peru $4^1/_2$ pCt. $74^1/_2$; Sard. 5 pCt. $88^1/_2$; Mex. $18^3/_8$.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 November.

Het meest belangrijke feit waarmede men zich heden bezig houdt, is de verhooging van het diskonto der Fransche bank tot 10%, waarover men zich evenwel volstrekt niet zal verwonderen, als men vernemt, dat de jongste Amerikaansche mail voor 170 millioen frs. onbetaalde wissels heeft teruggebragt. De tijding dier verhooging is hier geenszins zonder invloed, en dringend verlangt de handel, dat afdoende voorzorgsmaatregelen genomen worden. Het heffen van een uitvoerregt op het goud en zilver, door velen gewenscht, acht de administratie onuitvoerbaar, terwijl bovendien de handelsbetrekkingen zouden lijden, als andere staten er mede toe overgingen. Een beter middel oordeelen echter nog velen te zien in het verbod om die metalen uit te voeren, gepaard met een gedwongen koers der bankbilletten.

De staatsraad *Michel Chevalier* heeft in de *Revue des deux mondes* artikels over de daling der waarde van het goud geplaatst, die zeer de aandacht getrokken hebben, daar hij voor de hoogste autoriteit in zake van het muntwezen in Frankrijk doorgaat. De zilveren frank is in Frankrijk de wettige munt, maar de gangbaarheid, des gouds in eene vaste evenredigheid wordt, ofschoon in strijd met den inhoud en de bedoeling der wet, toch geduld. Uit deze toelating ziet de heer *Chevalier* omkeeringen in den maatschappelijken staat te gemoet, waaruit eene politieke omwenteling moet ontstaan, waartegen de sterkste regering niet bestand is. De heer *Chevalier* doet twee voorstellen om het kwaad tegen te gaan. De regering late óf de gouden munt versmelten, en voorzie de nieuwe enkel met de opgaaf van het gewigt, dus niet meer met de opgaaf van hare geldswaarde, waarvan daarentegen de koers op geregelde tijden administratief zou bepaald worden, óf zij blijve de tegenwoordige goudstukken behouden, doch verminder den koers tot de feitelijke waarde, b. v. het twintig-frankstuk op hoogstens 19 fr. 50 centim. en zoo verder steeds lager, in evenredigheid tot de voortgaande waardevermindering des gouds. Sommige deskundigen beschuldigen den heer *Chevalier* van overdrijving, terwijl men in eenige officiële kringen, waar men het gevaar niet zoo nabij acht, hem glimlagchend zegt: *après nous le déluge.* — Tot dusverre hebben de handelaars in zilver goud ingevoerd, om het tegen de zoo zeer gezochte vijf frankstukken te verwisselen. In den laatsten tijd is echter ook het goud uit Frankrijk getrokken; doch men denkt, dat dit slechts eene voorbijgaande zaak zal wezen. De zilveren [illegible] frankstukken worden eene zeldzaamheid, [illegible] hier en daar nog voorkomt. Ook de goudstukken van 3 fr.,

die in groote menigte geslagen worden, zijn nergens meer voldoende; van daar het verlangen van den handelstand, om ze in nog grootere hoeveelheid te slaan, en zijn aanhoudend petitionneren om uitgifte van kleine banknooten.

Dagelijks wordt aan de munt voor 3 millioen goudgeld geslagen.

De heer *Abatucci* bevindt zich heden iets beter.

Te Choisy-le-Roy is in een ton het verminkte lijk eener vrouw gevonden, en te Lisieux zal waarschijnlijk binnen kort een gedeporteerde teregt staan, die een zijner medegevangenen heeft toevertrouwd, dat hij de moordenaar is van zekeren heer *Dubourg*, wien tien jaren geleden het leven benomen werd, zonder dat men den dader kon vinden.

— 10 *Nov.* Rente kont. 4 1/2 pCt. 90,50; op tijd 3 pCt. 67,00; Fr.-Oost. Spw. 663; Sp. 1 1/4 pCt. 25 5/8; 3 pCt. 37 3/4.

MARSEILLE, 9 November.

Er zijn hier tijdingen uit Alexandria van den 2 Nov. De telegraaf van Suez heeft de aankomst van den mail uit Indië nog niet aangekondigd. De Turksche stoombootdienst in de Roode zee zal in 1858 met 4 stoombooten beginnen. De Engelsche Post-dienst van Suez naar Calcutta zal ook spoedig eene korrespondentie-lijn hebben met de Phillippijnsche eilanden.

Prins *Halim-Pacha* is door den onderkoning van Egipte benoemd, om prins *Napoleon*, die in December te Alexandria verwacht wordt, te ontvangen.

B E L G I E.

BRUSSEL, 10 November.

Den heer *C. Rogier* is het gelukt, een nieuw kabinet te zamen te stellen. Hetzelve bestaat uit den heer *Charles Rogier* voor binnenlandsche zaken, den heer *Frère-Orban* voor finantiën, den heer *Victor Tesch* voor justitie, den baron *Ad. de Vrière* voor buitenlandsche zaken, den heer *Partoes*, ad interim publieke werken, en den generaal *E. Berten* voor oorlog.

De afgetredene ministers zijn: de heeren *Dedecker*, Vicomte *Vilain XIIII*, *Ed. Mercier*, *Alp. Nothomb*, generaal baron *Greindl*, *Aug. Dumon*, ministers van buitenlandsche zaken, van finantiën, van justitie, van oorlog en van openbare werken.

De koninklijke besluiten, waarbij het ontslag van laatstgenoemde heeren wordt aangenomen, zijn geteekend op den 9. Nov.; ze zijn mede geteekend door den heer *Dedecker*, die de benoeming van den heer *Rogier* heeft medegeteekend, terwijl zijn ontslag weder door den heer *Rogier* is onderteekend.

De heeren *Rogier*, *Tesch* en *Orban* zijn leden der kamer en hunne gevoelens zijn bekend, door de plaats, die zij reeds in het kabinet van 12 Aug. voor een 10tal jaren innamen. Het liberale kabinet heeft zich toen door eene kracht en eene werkzaamheid gekenmerkt, die door elk onpartijdige moeten erkend worden; hun arbeid, die nog bestaat, niettegenstaande het geroep hunner politieke tegenstanders, is hunne beste aanbeveling, en geeft het vertrouwen, dat ook thans door hunne aankomst aan het bestuur de welvaart van België ten zeerste zal worden bevorderd. Ook in onze parlementaire geschiedboeken, hebben genoemde 3 heeren zich eene alleruitstekendste plaats weten te verschaffen door hun bijzonder talent. — De heer *de Vrière* heeft zich als goeverneur van drie verschillende provinciën, laatstelijk van West-Vlaanderen, de achting verworven van allen, die met hem werkzaam mogten wezen; vroeger heeft hij België aan een der hoven van het zuiden van Europa vertegenwoordigd, en de diplomatieke ondervinding, die hij daar opdeed, zal hem de noodige ondervinding hebben verschaft, om het ministerie van buitenlandsche zaken gelukkig te besturen. — Generaal *Berten* is een onzer jonge hoofd-officieren; hij was kolonel van een regiment lanciers, daarna kommandant der guides, en ten slotte, generaal en kommandant van Brussel; alleen door verdiensten is hij tot zijnen hoogen rang geklommen; hij is nog jeugdig en bij het leger bemind om zijne bekwaamheid, onpartijdigheid en edelmoedigheid. — Bijgestaan door den heer *Partoes*, die als sekretaris generaal aan publieke werken, dat departement in al zijne behoeften kent, biedt het nieuwe liberale kabinet alle waarborgen aan voor een krachtig bestaan; het is geheel homogeen, en kan daarom met het beste gevolg voor het welzijn en de zedelijke grootheid van België werkzaam zijn.

De liberale meening neemt alzoo weder met dit kabinet het bestuur des lands op zich. Die uitkomst aan de krisis gegeven, die geruimen tijd België bemoeijelijkte, is men verschuldigd aan het hoog beleid en aan de wijsheid van den koning, die sinds 27 jaar reeds getoond heeft de ware konstitutionele begrippen zoo goed te begrijpen, en die ten volle in toepassing te willen brengen. Zoodra het volk zijn gevoelen had geopenbaard, heeft de koning geen oogenblik geaarzeld, om zijn wil in overeenstemming te brengen met de wenschen des volks. 't Geen in de laatste dagen plaats had was dan ook van veel beteekenis. De krisis was moeijelijker, dan België er nog eene beleefd had; toch is de uitslag bevredigend, en mag men verwachten, dat de zekerheid en rust van België weder ten volle zijn hervestigd, die zoo noodzakelijke vereischten, om het welzijn van een Staat te waarborgen.

Heden zijn de beide kamers elk in haar lokaal bijeengekomen. De Senaat heeft de verkiezingen van twee leden goedgekeurd, waarop de heer *Rogier*, nieuw benoemd minister, de verdaging der zitting door den koning heeft voorgelezen; onder het roepen van *Leve de Koning!* door de linkerzijde en de bezoekers der tribune aangeheven, is de Senaat uiteengegaan.

De Tweede Kamer is ten 1 1/2 ure bijeengekomen. De Kamer was vrij voltallig, de tribunes waren overvuld; het korps diplomatiek was zeer talrijk. De oud ministers waren tegenwoordig, markgraaf *Vilain XIIII* nam plaats naast den heer *Osy* in het centrum, de heer *Dedecker* is aan den ingang blijven staan; de heeren *Dumon* en *Mercier* hebben hunne vroegere plaatsen weder ingenomen. De heeren *Rogier*, *Frère* en *de Vrière* hebben op de ministeriële banken de gelukwenschen van hunne politieke vrienden ontvangen. Door den heer *Anspach*, oudste in jaren, is de zitting geopend. Nadat de namen der leden waren afgelezen, heeft de heer *Rogier* het kon. besluit voorgedragen, waarbij de zitting wordt verdaagd. De heer *Dumortier*, de bekende prater der regterzijde, heeft hierop nog het woord willen nemen, maar de voorzitter heeft dadelijk de zitting gesloten. Onder het geroep van *Leve de Koning!* is men uiteengegaan; de regterzijde heeft het stilzwijgen bewaard.

ADVERTENTIEN

*** Den 25. October 1857 is overleden op de Ridderhofstad *Hardenbroek*, de Hoog WelGeb. Vrouwe Douairière Baronesse VAN HARDENBROEK VAN HARDENBROEK, geb. VAN DE GLIND.

Wegens buitenlandsche betrekkingen wordt deze Advertentie eerst heden geplaatst.

*** Voor de vele blijken van belangstelling ondervonden, gedurende de ziekte en bij het overlijden van onze Zuster, Mejonkvrouwe CHARLOTTE DE JONGH VAN SON, betuigen wij, langs dezen weg, onzen dank. Uit aller naam,

L. S. DE JONGH VAN SON
VAN RAAMSDONK.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming door de ondergeteekende ondervonden, bij het overlijden van haren Echtgenoot, betuigt zij haren hartelijken dank.

J. E. STRAATMAN,
Wed. E. J. LANKHAAR.

Vereeniging tot bevordering van nuttige kennis.

*** Heden avond **geen** Cursus van den Heer GROTHE.

Publieke Verkooping te Loenen,

*** op Dingsdag den 24. November 1857, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Heer *W. A. van Wieringen*, ten overstaan van den Notaris ERNST VAN BEUSEKOM Ez., van eenen netten INBOEDEL, als: Mahonijhouten Chiffonnière, Buffet, Piano, Etagère, bruinhouten en geschilderde Ledikanten, Secretaire, Bureau, Kasten, Tafels, Stoelen, Kagchels, Spiegels, Vloerkleeden, Bedden en Gordijnen, Lijnwaden, Porcelein, Glas-, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, en eene Phaeton.

Alles daags te voren, van 10 tot 4 ure te bezigtigen.

TE KOOP:

*** Best gewonnen **Hooi** en **Stroo.** Franco te bevragen bij JOH. KANNE, aan de Hooikade te Utrecht.

TE KOOP:

*** Eene kleine verzameling van **Glazen toestelletjes,** geschikt om Scheikundige proeven mede nemen. Te bevragen bij DEKKER en v. D. VEGT, Heerenstraat.

*** De ondergeteekende maakt zijne geachte begunstigers bekend, dat hij weder ruim voorzien is van: **Roode Bessenwijn** à 40 Cts., **Witte Bessenwijn** à 50 Cts., **Sijroop de Punsch** à *f* 1.30 de flesch, en beste **Slemp-Sijroop** à 60 Cts. de halve flesch.

I. J. L. VAN HAARLEM,
Droogist. Vreeburg nabij de barrière.

Vooral gelieve men attentie te verleenen op naam en woonplaats, Wijk **C.** No. **745.**

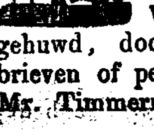

*** Met 1 Februarij 1858 wordt gevraagd op een klein Buiten in de provincie Utrecht, een bekwaam TUINMAN, gehuwd, doch *zonder kinderen.* Adres met franco brieven of persoonlijk bij den Heer M. KOCKEN, Mr. Timmerman, Zuilenstraat te Utrecht.

*** Een KOEK- en BANKETBAKKERS BEDIENDE, zijn werk verstaande, ook goed met de pan kunnende werken, van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen Februarij geplaatst. Adres franco lett. E. aan het Bureau dezer Courant.

Magazijn van Pelterijen.

*** N. HEIMANS, Zadelstraat, 2de Huis van de Lijnmarkt, heeft de eer hare begunstigers te berigten, dat zij ruim voorzien is van VICTORIN's, BOA's, MOFFEN, MANCHETTEN, HEEREN- en DAMES KRAGEN, enz., alles wat tot het vak behoort; maakt en vermaakt alle soort van Bont zoo civiel mogelijk.

Maagdenburger Brandwaarborg Maatschappij.

Kapitaal *f* 3,600,000.

*** Deze Maatschappij verleent tegen vaste premiën, **Verzekeringen tegen Brandgevaar,** in steden en op het land, op **roerende** en **onroerende Goederen** van elken aard.

Hare premiën zijn zoo laag gesteld, dat zij tegen iedere binnen- en buitenlandsche Maatschappij kan concurreren.

Gewone Gebouwen van steen worden verzekerd tegen 1/2 % per mille, alle andere Gebouwen naar evenredigheid lager.

De Maatschappij verzekert ook de schade door den bliksem, *zonder* brand.

Correspondenten, de Heeren: *C. A. van Teylingen* buiten de Wittevrouwenpoort en *C. M. van Rijn* Servetsteeg, te Utrecht; *W. van der Linden*, te Wijk bij Duurstede; *J. J. Ebbers*, te Hilversum; *J. Bolten*, te Baarn; *M. J. van Essen*, te Amersfoort.

J. LAMAIRE, Hoofd-Agent, Drift, G nº 328.

Tot plaatsing van Correspondenten bestaan nog vacatures.

234E STAATS-LOTERIJ

*** Bij de gekwalificeerde Kollekteur P. H. HAANEBRINK te Utrecht, zijn voor genoemde Loterij Heele en Gedeelten van Loten verkrijgbaar.

De Trekking Eerste klasse 16 November 1857.

Marktberigten.

Rotterdam, 10 Nov. Boter 1. kwal. *f* 59; 2. dito *f* ...

Schiedam, 9 Nov. Granen. Verkocht: Rogge, 144 ... Archangel *f* 179 kont., *f* 181 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 16,25. Jenever id. *f* 21,75. Amsterd. proef *f* 23,00, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,60 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*.)

Nov.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vocht. tigh.	Gev. regen	Aanmerkingen
			N. Q						
10	2	ono.	2.0	755.59	44.8	— 1.6	0.85	0 .	Helder.
	10	ono.	0.5	78.20	37.9	— 2,9	0,96	0	Idem.
11	8	ono.	0.0	80.25	39.6	— 1.6	1.00	* .2	Bijna helder.

* Dauw.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 10 November 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2 1/2 pCt.	62 5/16	62 3/8	62 3/8
dito dito	3 „	74 5/16	74 3/8	74 5/16
dito dito	4 „	95 3/4		
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2 „	88 1/4	88 3/8	88 1/4
Handelmaatschappij .	4 1/2 „	138 3/4	139 3/4	138 3/4
Oost-Indische Leening	4 „	93 1/4		
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2 „	99 1/2		
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	2 1/2 pCt.	50 1/4		
SPANJE.				
Obligatien	1 1/2 pCt.	24 1/4	24 13/16	24 ...
Oblig.	3 „	41 1/4		
Binnenl. Schuld . . .	3 „	36 1/2	36 9/16	36 9/16
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	43	43 1/8	43 1/16
dito 1856.	3 „	42 3/4	43	42 7/8
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5 „	103		
Obligat. 1828 & 1829	5 „	101 5/8		
Certifikat. 1831 & 1833	5 „	91 1/4		
Certifikaten 1840. . .	4 „	83 1/8	83 1/4	83 1/4
Cert. bij *Stieglitz* . .	4 „	82 7/8	83	83 1/8
dito 5e Serie	5 „	95 1/8	95 3/8	95 1/8
dito 1855 6e Serie. .	5 „	97 1/16	97 5/8	97 1/8
dito Adm. te Lond.	4 1/2 „	93 1/2		
Cert. van Assign. . .	6 „	64 1/4		
POLEN.				
Obligatien.	4 pCt.	76 5/8	76 13/16	76 15/16
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . .	5 „	71 1/16	71 1/4	71 1/8
Oblig. Rente Am. . .	5 „	83 3/8	83 1/2	83 3/8
dito dito Nat. 1854.	5 „	73 1/16	73 5/16	73 3/8
dito dito	2 1/2 „	36 15/16	37 1/16	37
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100. .	5 pCt.	96 3/4		
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855 .	100 £	13	13 13/16	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4 1/2 „	26	26 1/8	
Grenada, Oblig. . . .	3 1/4 „	16 9/16	16 3/4	16 5/8
Mexiko, Obl.	3 „	17 3/16	17 5/16	17 1/4

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

WOENSDAG 11 November 1857, N°. 268.

Stedelijken Raad van Utrecht.

Avondzitting van Donderdag 29 Oktober.

(*Vervolg en slot*).

No. 116. *Aflossingen van geldleeningen* ƒ 31600.

De heer *Pabst* zegt, dat reeds lang een verslag over de zaak van het gebouw van kunsten en wetenschappen heeft voorgelegen, en wenschte dus wel dat het spoedig in behandeling kwam. Spr. gelooft echter dat de stad aan die jaarlijksche aflossing van ƒ 3000 zekere voorwaarden verbonden heeft, o. a. dat het gebouw zou dienen waarvoor het oorspronkelijk bestemd was, voor koncerten, lezingen enz.; tot zijn leedwezen ziet Spr. echter dat er Fransche tooneelvoorstellingen gegeven worden, en voor eenigen tijd was in een der zalen zelfs een koopman in tapisserie-patronen gevestigd. Spr. gelooft, dat men, door dat gebouw aan tooneel-direkteurs af te staan het aan zijne bestemming onttrekt, de ingezetenen met komedies overstelpt en onregtvaardig handelt jegens den tooneeldirekteur *de Vries*, die voor een hoog bedrag in de belasting is aangeslagen. Spr. wenschte dus, dat het bestuur eenigen invloed op de verhuring der lokalen van dat gebouw uitoefende en dat men daaruit weerde het geven van danspartijen, komedie's en zulke zaken meer. Het is toch voor stads geld dat het gebouw wordt onderhouden, en daartegen kunnen partikulieren de konkurrentie niet volhouden.

De *Voorz.* moet opmerken dat het sted. bestuur geen regt heeft om over de verhuring der lokalen te beschikken, maar alleen om er eenige inrigtingen te vestigen.

De heer *Pabst* meent dat de stad wel eenigen invloed dient te hebben op de beschikking over een gebouw waarvan zij eigenares zal worden en waarvoor zij jaarlijks eene zekere som tot aflossing geeft.

De heer *Bosch* vraagt, of de komm. die de zaak van [illegible] heid gevorderd [illegible].

Den *Voorz.* is dit onbekend.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat er geene komm. meer mede belast is; het rapport is uitgebragt en kan in diskussie komen, en Spr. stelt zich niet voor, dat de komm. was uitgenoodigd het om te werken.

De *Voorz.* meent dat nieuwe stukken in hare handen gesteld zijn en zij daarover haar rapport zou aanvullen. De komm. zou welligt kunnen zeggen, dat zij bij haar vroeger rapport blijft, maar dat is nog niet geschied.

De heer *Voswinkel* gelooft ook niet dat de zaak op een vroeger rapport kan behandeld worden, daar de omstandigheden in 1853 wat de finantieele aangelegenheid betreft eenige verandering ondergingen. De zaak eischt intusschen te eerder eene regeling, dan naar zijne overtuiging de stad door gedurende 35 jaren ƒ 3000 af te lossen nog nimmer eigenaresse van het gebouw zal worden, vermits, behalve dat het onafgewerkt blijft en eene vlottende schuld bestaat, er altijd nog ƒ 20,000 van de aktiehouders onafgelost zal blijven. Immers de ondervinding heeft het geleerd, zegt Spr. dat, hoezeer men alles produktief maakt, zoodat de stad zelve voor hare teeken- en andere scholen eene exhorbitante som voor vuur en licht betaald, en behalve tooneelvertooningen men zelfs ook uitstallingen voor broderies toelaat, er aan de aktiehouders nog nimmer een divident is uitgekeerd. Naar zijne meening moet de kommissie een nieuw en bepaald mandaat ontvangen om met de komm. van beheer van het gebouw van kunsten en wetenschappen in overleg te treden, ten einde die zaak voor goed te regelen. Daar de stad, vervolgt Spr. niet het minste toezigt of gezag in dit gebouw heeft, zoo vordert haar belangen ook dat der aktiehouders, dat aan dezen toestand een einde kome.

De *Voorz.* zegt, dat daar het blijkt dat er eenige onduidelijkheid bestaat omtrent de opdragt der komm., hij bereid is die te verduidelijken. Intusschen wil Spr. door zijn stilzwijgen niet geacht wordt zich te vereenigen met al wat in het midden gebragt is.

Het art. wordt met de vijf volgende goedgekeurd met de door de komm. voorgestelde wijzigingen.

Tegen de door de op no. 122, *kosten van transportmiddelen van militairen en gevangenen* ƒ 700, voorgestelde vermindering van ƒ 300 bezwaar hebbende, brengt de Voorz. die in stemming en wordt zij, aangenomen met 16 stemmen tegen die der HH. *Bake*, *v. Rees*, *Boer* en den Voorz.

De op no. 123, *Premiën voor de vrijwilligers der nationale militie*, voorgestelde vermindering van ƒ 70 mede in stemming gebragt zijnde, wordt met 19 stemmen tegen die van den Voorz. aangenomen.

De heer *Karsten* zich verwijderd hebbende, neemt aan deze beide en de volgende stemmingen geen deel.

De volgende artt. met de door de komm. voorgestelde wijzigingen zonder omvraag zijnde aangenomen, komt in behandeling de begrooting der ontvangsten.

No. 1, 2 en 3, zonder omvraag zijnde aangenomen wordt besloten no. 4 te laten naastaan tot het laatst, waarop de zeven volgende artt. mede zonder omvraag worden goedgekeurd.

No. 12. *Opbrengst van verpachte doorvaartregten, haven-, kraan-, sluis-, brug-, kade- en veergelden, werk-, meet- en keurloonen, enz.* . . . ƒ 1227.

De heer *Pabst* vraagt, of onder die keurloonen ook geraamd zijn de keurloonen voor den visch, die niet op den afslag wordt verkocht. Is Spr. wel onderrigt, dan is de opbrengst van die keurloonen zoo groot, dat ze eene billijke belooning overschrijden, en in dat geval verlangt hij dat het meerdere in stads kas zal komen.

De heer *Jongeneel* zegt, dat de post eigenlijk niet over keuringen loopt.

De heer *de Muralt* meent, dat de heer *Pabst* dit over het hoofd heeft gezien, maar dat zijne vraag niet ongepast is, want er worden, zegt Spr., toch keurloonen in de gemeente geheven en in de gemeentewet komen die ook voor onder de belastingen waarvan dit artikel gewaagt; Spr. gelooft, dat de keurmeester van het vleesch, en ook die van den visch, die keurloonen als eene soort van traktement geniet; regelmatiger zou hij het achten, dat in het algemeen die keurloonen in ontvang op de begrooting kwamen en dat daar tegenover gesteld wierd in uitgaaf de bezoldiging van den keurmeester.

De *Voorz.* zegt, dat op dezen post alleen voorkomen sluisgelden, overhaalgelden en bruggelden, doch geene keurloonen.

De heer *de Muralt* heeft juist daarom de opmerking gemaakt.

De *Voorz.* zegt, dat bij de instruktie van den keurmeester bepaald is, dat als iemand zijne diensten vordert, hij daarvoor zekere [illegible] rekenen; deze komt evenwel niet in stads kas.

De heer *Pabst* weet niet, of de keurmeester van den visch die wordt aangevoerd de keurloonen geniet of een traktement ontvangt, doch merkt aan, dat de gemeentewet het laatste wil.

De heer *Ackersdijck* zegt dat men art. 238 van de gemeentewet theoretisch wel zoo zoude kunnen verklaren dat alles wat voor diensten en loonen betaald wordt in stadskas moest vloeijen, doch dat dit praktiesch niet wel doenlijk zoude zijn, en dat in vele gevallen de betaling als loon onmiddelijk betaald wordt aan hen die de diensten van stadswege bewijzen, volgens goedgekeurde reglementen.

Het art. wordt met de acht volgende goedgekeurd.

N°. 20. *Renten van kapitaal* . . . ƒ 3737,48.

De heer *Pabst* vindt hieronder *renten van een kapitaal groot* ƒ *1700 Nat. schuld ingeschreven op het grootboek ter name »de stad Utrecht" tot onderhoud van gesloten graven op de gemeente begraafplaats* ƒ 41,66. Er zijn, zegt Spr. legaten gemaakt tot onderhoud van graven, anderen tot afkoop van de tienjarige retributie, en nu zal men bevinden, dat van die kapitalen de renten niet genoeg zijn om de graven te onderhouden, ze zijn alle onder een hoofd in het grootboek ingeschreven. Spr. wenschte daarop de aandacht te vestigen om eene schifting te maken tusschen de kapitalen voor het onderhoud en het gesloten houden der graven.

De heer *de Muralt* gelooft, dat die aanmerking niet van veel invloed op de begrooting, doch volkomen juist is. Spr. meent ook, dat men niet genoeg het onderscheid in acht genomen heeft dat tusschen onderhoud en gesloten grafkelders bestaat, en vertrouwt dat die zaak nader zal worden geregeld, wanneer op de verordening op de begrafenisregten de verwachte koninklijke sanktie zal zijn verleend.

Het art. wordt zonder omvraag goedgekeurd.

No. 21. *Opbrengst van verhuringen* . . ƒ 9000

De komm. stelt voor, dezen post met ƒ 1350 te verminderen.

De heer *Jongeneel* zegt, dat toen werd voorgesteld de bovenkamers van het badhuis weder te verhuren, bij de komm. de vraag gerezen is, of men van dat gebouw trok wat er van te verwachten was; dit is niet gebleken, en Spr. wenschte dus dat B. en W. wierd opgedragen na te gaan, in hoeverre de huurder in billijkheid meer zou kunnen betalen.

De *Voorz.* zegt, dat toen men meer gebruik van de inrigting begon te maken, de huur ook is verhoogd; het bovenhuis stond lang ledig en kon gedurende lange tijd niet hooger verhuurd worden dan waarvoor het is uitgetrokken, en nu, zegt Spr., heeft zich iemand opgedaan, die iets meer wil geven.

Het art. wordt met de wijziging der komm. en de vier volgende goedgekeurd.

No. 26. *Opbrengst van grondrenten en van stads kleine tinsen* . . . . ƒ 2000.

De heer *Pabst* wenscht meer publiciteit er aan te geven als er gelegenheid bestaat om die af te koopen.

De *Voorz.* acht dit niet onraadzaam, als nl. de stad geen belang heeft om ze te behouden.

Het art. wordt zonder omvraag aangenomen, gelijk mede de no. 27 (met de voorgestelde verhooging van ƒ 32000 wegens verkoop van gem. eigend.) en alle volgende artt., waaronder nog een met ƒ 500 verhooging.

Aan de orde is alsnu het aangehouden art. no. 4 *Eigen direkte belasting* ƒ 75000, waarop de komm. eene vermindering voorstelt van ƒ 5000.

De heer *Jongeneel* zegt, dat de komm. gemeend had het cijfer der direkte belasting met $\frac{1}{10}$ % te verminderen en tot ƒ 70,000 terug te brengen. De bezuiniging van ƒ 4270 gaf hiertoe gereede aanleiding, maar aangezien die voorgestelde bezuiniging door den raad is verminderd tot ƒ 1870, aarzelt de komm. niet haar voorstel terug te nemen en voor te stellen het onvoorzien daarmede te verhoogen.

De heer *v. Dielen* verklaart dat de komm. het voorstel [illegible].

Den heer *Pabst* doet het leed, dat de direkte belasting zoo hoog zal blijven, te meer wijl bij de raming op $\frac{4}{10}$ pct. de belasting toch ƒ 75,000 zou opbrengen; ten vorigen jare toch, toen zij slechts op 1 pct. was vastgesteld bedroeg de opbrengst reeds ƒ 53,000, met $\frac{1}{2}$ pct. verhooging zal men dus krijgen ƒ 80,000, waarvan na aftrek der invorderingkosten ƒ 73,000 overblijft; bij de nieuwe verordening op de belasting zijn echter verscheidene verhoogingen daargesteld, die Spr. rekent dat ƒ 5000 zullen opbrengen, waardoor men dus zal komen tot een bedrag van ƒ 78,000. Stelt men de vermeerdering dus op $\frac{1}{10}$ pct. dan levert de belasting toch ƒ 75,000 op, en Spr. ziet dus geen reden waarom men haar niet zou ramen op ƒ 75,000, met vermindering van $\frac{1}{10}$ pct. Hij dringt dit nader zoo veel mogelijk aan en zegt dat bij hem het beginsel voorop staat om nimmer meer geld aan belastingen te heffen dan volstrekt en onvermijdelijk noodzakelijk is.

De heer *Schuurman* acht het zeer goed dat bij de raming van belastingen iets overblijft.

De *Voorz.* stelt voor no. 4 vast te stellen gelijk is voorgedragen, waartoe men 18 stemmen tegen die van de heer *Pabst* besloten wordt.

De heer *v. Hoytema* de verg. verlaten hebbende, neemt aan deze en de volgende stemming geen deel.

De post van onvoorziene uitgaven zonder omvraag op ongeveer ƒ 15,000 gesteld zijnde, en aan B. en W. opgedragen zijnde om de cijfers en eindsommen der verschillende afdeelingen en hoofdstukken naar aanleiding der aangenomen veranderingen te wijzigen, wordt de begrooting met algemeene stemmen aangenomen.

De *Voorz.* herinnerd hebbende, dat nog moet beslist worden over de voordragt betreffende de verhuring der bovenkamers van het badhuis, wordt overeenkomstig die voordragt besloten, en gaat de verg. wegens het vergevorderd uur uiteen.

Provinciale Staten van Utrecht.

Zitting van Dingsdag 3 November.

Tegenwoordig zijn 33 leden, afwezig de HH. *de Beaufort*, *Ackersdijck*, *v. Hoytema*, *Broers*, *Laan*, *Voet*, *v. d. Poel* en *v. Hardenbroek*.

De vergadering in naam des konings geopend zijnde houdt de Voorz. de volgende toespraak:

»Mijne Heeren.

»Bij de opening Uwer tegenwoordige vergadering, mag ik Uwe aandacht vestigen op een tal van onderwerpen die aan Uwe overwegingen zullen worden aangeboden, en die door derzelver uitnemend gewigt en belangrijken invloed op de belangen der provincie, Uwe geheele aandacht overwaardig geacht kunnen worden.

»Onder meerderen zal U worden aangeboden een outwerp algemeen reglement op de waterschappen. Het zal U blijken, dat dit eigenlijk is een reglement van beginselen waarnaar de bijzondere reglementen daarna zullen worden ingerigt. De behandeling van dit aangelegen onderwerp heeft vele eigenaardige moeilijkheden opgeleverd, maar de afdoening en regeling is dan ook nu dubbel wenschelijk, zoowel uithoofde van het gebrekkige van het alsnog vigeerend reglement, als vooral uithoofde der noodzakelijkheid die zich meer en meer openbaart tot regeling van de zoogenaamde binnenlandsche lasten.

»Een hoogst belangrijk verslag van den heer Hoofdingenieur in dit gewest, betrekkelijk het reeds voorlang geprojekteerde Tienhovensche kanaal zal U worden medegedeeld, en de middelen zullen U worden voorgesteld, om, wel is waar langzaam, maar toch stelselmatig met dat werk voort te gaan, ten einde eenmaal tot verwezenlijking te kunnen geraken van een plan, dat waarlijk in het groot belang van een deel van ons gewest strekken zou.

»De moeijelijkheden die zich sinds eenige jaren hadden voorgedaan, ten aanzien van het onderhoud van den zandweg, van af Utrecht naar Breukelen langs de Vecht, schijnen door welwillende medewerking van het gouvernement, de gemeentebesturen en partikulieren, thans te kunnen worden opgeheven. De daartoe strekkende voorstellen zullen U geworden. Ik durf mij vleijen, dat Uw te nemen besluit het zegel zal drukken op de langdurige, moeijelijke, maar thans ten einde gebragte onderhandelingen.

»In Uwe zomervergadering werd aan U gerigt, maar door U aan Gedep. Staten om advies gerenvoyeerd, een adres van huismeesteren en regenten van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te Utrecht, eene instelling waarop ons gewest en inzonderheid deze stad roem mag dragen, en die Uwe hulp en ondersteuning behoeft, om waardiglijk den rang te kunnen behonden die haar regtmatig toekomt. Uwe Gedep. hebben de belangen der inrigting rijpelijk overwogen, maar ook die van de geldmiddelen van de provincie niet voorbij gezien, en zullen U de uitkomsten hunner overwegingen thans mededeelen, en aan Uwe beoordeeling onderwerpen.

»Deze en meerdere belangrijke aangelegenheden, zullen in deze najaars-vergadering Uwe aandacht bezig houden, en ik ben overtuigd dat deze allen met de U eigene belangstelling zullen worden ter hand genomen en behandeld, en zoo zal er voorzeker ruime stof aanwezig zijn, om deze bijeenkomst eene der belangrijksten van den lateren tijd te doen worden, en terwijl ik mij durf vleijen, Mijne Heeren, dat Gij Uwen tijd beschikbaar zult stellen voor de behandeling van alle deze onderwerpen, en Uwe zorgen ook in dit opzigt der provincie zult toewijden, beveel ik mij bij vernieuwing in Uwe welwillende ondersteuning bij de leiding ook van deze belangrijke beraadslagingen."

De *Voorz.* deelt mede dat in het hoofdkiesdistrikt Breukelen tot lid der Staten, ter vervanging van den heer Mr. *E. v. Voorthuysen* verkozen is, Jhr. Mr. *J. P. A. L. Ram*, burgemeester van Breukelen, wiens geloofsbrieven ingekomen zijnde tot onderzoek dier stukken eene komm. benoemd wordt bestaande uit de HH. *Menso*, *Jongeneel*, *v. Bel*, *Bastert* en *de Kock*, welke komm. na gehouden onderzoek adviseert tot toelating van den benoemde, die daarop wordt binnen geleid en, na aflegging der gevorderde eeden, zitting neemt.

Wordt overgegaan tot de behandeling der verschillende stukken op de lijst der te behandelen punten voorkomende.

No. 1. Kennisgeving van gedeputeerde Staten, dat door den Koning is goedgekeurd het besluit der Staten, houdende vaststelling van het bedrag der ontvangsten en uitgaven van de rekening der enkel provinciale inkomsten en uitgaven over 1856.

Voor informatie.

No. 2. Kennisgeving van gedeputeerde Staten, dat door den Koning zijn goedgekeurd de beide besluiten der Staten tot af- en overschrijving op de provinciale huishoudelijke begrootingen voor 1856 en 1857.

Alsvoren.

No. 3. Kennisgeving van gedeputeerde Staten, dat door den Koning is goedgekeurd de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1858.

Alsvoren.

No. 4. Kennisgeving van gedeputeerde Staten, dat door den Koning zijn goedgekeurd:

a. Het reglement voor het groot-waterschap van Woerden, zoo als het door de Staten der provinciën Zuid-Holland en Utrecht gemeenschappelijk is vastgesteld.

b. De bijzondere reglementen voor den Zuidzijderpolder en den Boezempolder, gemeente Bodegraven, zoo als die door de Staten van Zuid-Holland waren vastgesteld.

Alsvoren.

No. 5. Kennisgeving van gedeputeerde Staten, dat bij hen is terug ontvangen het door Zijne Excellentie den Minister van finantiën onderteekend duplikaat der akte van dading tusschen het Rijk en de provincie, betreffende de Mijdrechtsche droogmakerij.

Alsvoren

No. 6. Missive van gedeputeerde Staten, daarbij inbrengende den staat der geraamde kosten van het provinciaal bestuur van Utrecht, over 1858, zoo verre deze door den Koning zijn goedgekeurd en op de begrooting van de Rijks-uitgaven zijn gebragt.

Voor informatie en ter griffie.

No. 7. Mededeeling van gedeputeerde Staten nopens de afsluiting der Visschersteeg, onder de Bilt,

Alsvoren.

No. 8. Missive van gedeputeerde Staten, daarbij inbrengende een ontwerp van algemeen reglement voor de waterschappen, met daarbij behoorende toelichtende memorie.

De *Voorz.* stelt voor, dit stuk naar de afdeelingen te verzenden.

De heer *Bastert* geeft in bedenking of het niet raadzaam ware, nu reeds de behandeling van het onderwerp te regelen. Vergist Spr. zich niet dan zijn gelijksoortige ontwerpen in andere prov. en ook dat van den Lekdijk in deze prov. ter visie gelegen in de betrokken gemeenten of polderhuizen. Het onderwerp is zeer gewigtig, en van Spr.'s zijde zal [illegible] vertraging kan leiden, doch het komt hem toch voor, dat men eene degelijke behandeling niet aan spoed moet opofferen. Spr. wenscht dus in overweging te geven of de zaak zoo zou kunnen worden geregeld, dat het ontwerp in de polderhuizen ter visie worde gelegd; de verg. inmiddels hare andere werkzaamheden voortzette, en een of twee malen voor 14 dagen verdaagd worde, waardoor de polderbesturen tijd zouden hebben om hunne bezwaren kenbaar te maken. Daardoor zouden de polderbesturen een maand tijd kunnen bekomen en die het reglement niet in een maand overweegt, overweegt het ook in zes maanden niet. Vindt Spr's. beschouwing bijval, dan zal hij in dezen geest een voorstel doen.

De *Voorz.* merkt aan dat het hier geldt een reglement van beginselen, dat ten gevolge zal hebben het maken van bijzondere reglementen voor elken polder, en dat dus wanneer de bijzondere aangelegenheden van iederen polder ter sprake komen, ruimschoots gelegenheid zal zijn om de ingelanden te raadplegen. Het voorbeeld van Z.-Holland meent Spr. dat hier minder afdoet, wijl daar eene instruktie het ter visie leggen voorschrijft, en wat betreft dat van den Lekdijk, die reglementen waren reglementen van beginselen. Voorts meent Spr de leden dezer verg. reeds zooveel diskussiën verschillende waterschaps-reglementen hebben ge dat zij volkomen op de hoogte zijn, om een regl van beginselen vast te stellen. Bovendien zo aangegeven denkbeeld tot vertraging leiden. G Staten stellen zich voor dat het mogelijk is da menigte schrifturen van alle zijden zullen inko dan zal natuurlijk eene komm. zich met het o zoek dier stukken moeten bezig houden, da zwaarlijk in ééne verg. zal afloopen en du worden uitgesteld tot eene volgende. Wat aa het denkbeeld dat de verg. van 14 dagen t dagen zou kunnen worden verlengd, Spr. zo de toepassing daarvan ongaarne meêwerken, da eene zijdelingsche ontwijking ware van de bedo der wet.

De heer *Pabst* deelt de zienswijze van den V doch wenscht dat eenige meerdere publiciteit aa ontwerp worde gegeven, omdat er buiten de zoo velen gevonden worden die in deze licht ku verspreiden

De *Voorz.* maakt geen bezwaar te laten aa digen dat het voor zoover den voorraad strek prov. griffie verkrijgbaar is, en het voorstel tot zending naar de afd. zonder omvraag zijnde a nomen, wordt op Spr.'s voorstel dienovereenko besloten.

No. 9. Voorstel van gedeputeerde Staten tot wij van het provinciaal veen-reglement.

Verzonden naar de afdeelingen.

No. 10. Voorstel van gedeputeerde Staten tot wij van het provinciaal reglement op de wegen.

Alsvoren.

No. 11. Rapport van gedeputeerde Staten tot re van het onderhoud van het zand- en jaagpad lan Vecht, tusschen Utrecht en Breukelen.

Alsvoren.

No, 12. Missive van gedeputeerde Staten, daarb brengende het verslag van den heer hoofd-ingenieu den waterstaat, betreffende het plan tot doortrekkin het Tienhovensche kanaal naar de Eem, beneven voorstel tot aanvankelijke uitvoering van dat werk.

Alsvoren.

De *Voorz.* deelt mede, dat de hoofd-inge zich tot mondelinge toelichting der bijbeho plannen heeft aangeboden, voor de leden die d belang mogten stellen.

Op voorstel van den heer *Menso* besluit de zonder omvraag, dat den hoofd-ingenieur dankbetuiging voor zijne bereidwilligheid zal w te kennen gegeven, dat zij van zijn aanbod ge zal maken.

No. 13. Missive van gedeputeerde Staten, ho berigt en advies op het adres, aan de Staten inge door huismeesteren en regenten van het geneeskun sticht voor krankzinnigen te Utrecht, om een provi subsidie tot vergrooting van hun gesticht.

Verzonden naar de afdeelingen.

No. 14. Mededeeling van gedeputeerde Staten den stand der zaak van de Geldersche vallei, na handeling in de zomer-vergadering der provinciale van Gelderland, enz.

Ter griffie.

No. 15. Overlegging van de presentie-lijsten der gehad hebbende vergaderingen van gedeputeerde S (art. 86 der provinciale wet).

Alsvoren.

Na eene schorsing van ¼ uurs de werkzaam hervat zijnde, gaat de verg over tot het t der afdeelingen, die tot voorzitters en onderzitters verkiezen: de 1. de HH. *Ackersdijck* *v. Beeck Calkoen*, de 2. de HH. *v. Hoyte* *Metelerkamp* en de 3. de HH. *Kien* en *v. T*

De verg. wordt hierop verdaagd tot Dingsdag des morgens ten 11 ure.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON